

Rafael Vilasanjuan, autor de «Les fronteres d'Ulisses» (Publicacions Abadia de Montserrat)

LA RECOMANACIÓ DE RAFAEL VILASANJUAN

El lado oscuro del amor, de Rafik Shami (Salamandra). Una obra d'art per entendre el Pròxim Orient amb tot el seu gresol de cultures i religions.

«La persona que fuig d'un conflicte té dret que l'acollim»

Aquest periodista expert en migracions i amb experiència en ONG com Metges sense Fronteres —avui a l'ISGlobal— presenta en el seu primer llibre una visió lúcida sobre la crisi de refugiats que vam viure a Europa l'any 2015 i que encara cueja. L'autor fa un esforç per acostar-nos realitats que sovint no arriben als telenotícies: la vida als camps de desplaçats, els clans de traficants a Istanbul... i també per desentranyar l'embull del conflicte a Síria, el paper maquiavèl·lic de Putin i la lectura errònia que en va fer Europa.

He finalitzat el llibre amb un intens sentiment de culpa i de vergonya per com els europeus hem abordat la crisi de refugiats. Era això el que es proposava?

No exactament, és cert que tots tenim una certa consciència de culpa, que això que ha passat amb els refugiats no hauria d'haver succeït. També és cert que hi ha una distància tremenda entre l'agenda política i la societat, que s'ha bolcat tot el que ha pogut en l'atenció als refugiats.

Allibrehi h a fars que il·luminen en tot un context de naufragi: les històries del noruec Fridtjof Nansen, la del suís Henry Donant o la dels Cascos Blancs a Síria. No tot està perdut?

Quan apareix la barbàrie, també apareix la humanitat i, per tant, l'esperança. Els Cascos Blancs, per exemple, venen a reforçar la idea que cal protegir les persones com va fer Henry Donant, el fundador de la Creu Roja. Sortien després de cada bombardeig a Síria, demanaven una certa neutralitat i intentaven treure de les runes les persones.

«Hem donat l'esquena als nostres principis, ens hem carregat l'espai comú europeu, més de la meitat dels països del món tenen tanques...», va dir en presentar el llibre al Cercle d'Economia. El paper galdós dels governs d'Europa

en la crisi de refugiats obeeix al posicionament de la ciutadania?

També. A Europa el concepte d'*asil* té el bressol a Grècia, va continuar amb el cristianisme i després amb la Revolució Francesa. Som en un moment crític, perquè la gent té por d'una globalització que els ha deixat sense feina i s'identifica el de fora com el principal risc d'aquesta societat, fet que atien els moviments d'ultradreta; però hem de tenir en compte que estem renunciant a la base principal d'Europa, l'obertura.

Davant la ineficàcia de les mesures de contenció o de repressió enfront de la immigració, vostè apunta que «serà més fàcil trobar solucions en noves formes de conviure i pensar les nostres societats en un món global». Per on començar a endreçar tot això?

La primera tanca que es posa a Europa, el 1993, és la de Ceuta, i això s'ha anat copiant; les mesures repressives i les tanques no serveixen, al que realment afecten és als preus que paga la gent a les màfies per migrar, fins i tot amb la pròpia vida. Cal pensar que la persona que fuig d'un conflicte té dret que l'acollim (almenys mentre el conflicte duri) i que cal un pacte per la immigració (malgrat que els partits tenen un horitzó curt). D'aquí al 2050 calen 2 milions d'immigrants l'any, el problema no és que entrin, és que no es porten a terme les mesures per integrar-los de manera que no siguin *nosaltres* i *ells*. Ells som nosaltres.

Vostè és president de la Fundació Èxit, que s'ocupa de reduir el fracàs escolar i d'inserir laboralment joves en situació de vulnerabilitat. Està calant també entre els joves el discurs de la xenofòbia?

La xenofòbia també afecta els fills d'immigrants. Però cal recordar que el sentiment de racisme és absolutament creat, no naixem així, i que encara està lluny de desaparèixer.